

Warszawa, 2026-09-16

Gabriela Lenartowicz

minister zdrowia

Interpelacja nr 19737

Interpelacja w sprawie systemowej profilaktyki zdrowotnej dzieci zamieszkujących tereny narażone na oddziaływanie ołowiu i innych metali ciężkich

Racibórz, 10 września 2026 r.

Gabriela Lenartowicz
Posłanka na Sejm RP

Szanowna Pani
Jolanta Sobierańska-Grenda
Minister Zdrowia

Szanowna Pani Minister,

Zwracam się do Pani Minister w sprawie potrzeby zapewnienia systemowej profilaktyki zdrowotnej dzieci zamieszkujących tereny narażone na oddziaływanie ołowiu oraz innych metali ciężkich, ze szczególnym uwzględnieniem terenów przemysłowych i poprzemysłowych Górnego Śląska.

Problem narażenia dzieci na metale ciężkie ma szczególne znaczenie w regionach, w których wieloletnia działalność przemysłowa pozostawiła trwałe skutki środowiskowe. Dotyczy to między innymi Miasteczka Śląskiego, które posiada wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu działań profilaktycznych i badań dzieci narażonych na oddziaływanie metali ciężkich.

Zagadnienie wymaga zainteresowania, przede wszystkim z punktu widzenia stworzenia rozwiązań systemowych obejmujących dzieci zamieszkujące obszary o podwyższonym ryzyku środowiskowym. Jak wskazuje również samorząd Miasteczka Śląskiego, problem oddziaływania przemysłu i historycznych zanieczyszczeń nie ogranicza się do jednej gminy, lecz dotyczy wielu miejscowości Górnego Śląska oraz innych regionów kraju.

Szczególnie cenne są doświadczenia Fundacji na Rzecz Dzieci „Miasteczko Śląskie”, która przez wiele lat prowadziła badania i działania profilaktyczne wśród dzieci narażonych na oddziaływanie metali ciężkich. Systematyczne badania poziomu ołowiu we krwi dzieci pozwalały na monitorowanie zagrożenia oraz podejmowanie działań profilaktycznych.

Kwestia ochrony zdrowia dzieci przed skutkami środowiskowego narażenia na ołów, kadm, arsen i inne metale ciężkie nie powinna być uzależniona wyłącznie od miejsca zamieszkania ani możliwości finansowych poszczególnych samorządów. Zasadne jest zatem rozważenie stworzenia trwałego mechanizmu monitorowania zagrożeń, prowadzenia badań przesiewowych oraz finansowania profilaktyki na poziomie krajowym.

W związku z powyższym zwracam się do Pani Minister z następującymi pytaniami:

1. Czy Ministerstwo Zdrowia prowadzi lub zamierza prowadzić monitoring narażenia dzieci na ołów i inne metale ciężkie poprzez badania biologiczne, w szczególności oznaczanie poziomu ołowiu we krwi dzieci zamieszkujących tereny przemysłowe i poprzemysłowe?
2. Czy obecnie w Polsce funkcjonują lokalne lub regionalne programy badań przesiewowych dzieci narażonych na metale ciężkie, a jeżeli tak, to gdzie są realizowane, ilu dzieci dotyczą i z jakich źródeł są finansowane?
3. Czy Ministerstwo Zdrowia rozważa stworzenie programu międzyresortowego z udziałem m.in. Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Narodowego Funduszu Zdrowia, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz samorządów?
4. Czy Ministerstwo posiada dane dotyczące liczby dzieci mieszkających obecnie na terenach historycznie lub współcześnie narażonych na zanieczyszczenie ołowiem, kadmem, arsenem oraz innymi metalami ciężkimi?
5. Czy Ministerstwo zamierza wykorzystać wieloletnie doświadczenie Fundacji na Rzecz Dzieci „Miasteczko Śląskie”, która przez wiele lat prowadziła badania i działania profilaktyczne wśród dzieci narażonych na oddziaływanie metali ciężkich?
6. Czy planowane są jakiekolwiek działania legislacyjne lub programowe, które pozwoliłyby na trwałe i systemowe finansowanie badań dzieci zamieszkujących tereny o podwyższonym ryzyku środowiskowym?
7. Czy Ministerstwo Zdrowia zamierza przeprowadzić ocenę skuteczności wcześniejszych programów badań i profilaktyki zdrowotnej dzieci finansowanych m.in. ze środków funduszy ochrony środowiska, w tym programów realizowanych w Miasteczku Śląskim?

Mając na uwadze szczególną wrażliwość dzieci na oddziaływanie zanieczyszczeń środowiskowych oraz wieloletni charakter problemu na terenach przemysłowych i poprzemysłowych, zwracam się do Pani Minister o przedstawienie stanowiska w powyższych kwestiach.

Z poważaniem

Gabriela Lenartowicz
Posłanka na Sejm RP